

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРАРНА НАУКА – ВИРОБНИЦТВО

МАТЕРІАЛИ

VI Державної науково-практичної конференції

14–15 листопада 2007 року
(частина I)

Біла Церква
2007

Проте оцінювати стан еритроцитопоезу лише за вищезгаданими показниками неможливо без визначення активності 2,3-ДФГ. Встановлено, що у клінічно здорових кобил за 2 міс. до пологів і безпосередньо перед ними активність 2,3-ДФГ становила $6,43 \pm 1,33$ та $6,73 \pm 0,37$ мкмоль/мл суспензії еритроцитів відповідно. Після вижеребки вміст 2,3-ДФГ знижувався, що пов'язано з поступовим усуненням гіпоксичного стану. Подібна тенденція виявлена і під час визначення відношення 2,3-ДФГ до загального фосфору в еритроцитах.

У кобил другої групи, на відміну від клінічно здорових, за 2 міс. до пологів показники еритроцитопоезу вірогідно не відрізнялися. Однак вміст 2,3-ДФГ у них підвищився і в середньому становив $11,02 \pm 1,5$ мкмоль/мл суспензії еритроцитів. Вищим у тварин цієї групи був показник відношення 2,3-дифосфогліцерату до загального фосфору. Очевидно, збільшення вмісту 2,3-ДФГ в еритроцитах є компенсаторним явищем за кисневого голодування, що забезпечує більш ефективну трансфузію кисню в тканини.

У подальшому, тобто перед пологам, активність 2,3-ДФГ дещо знижується і становить $7,46 \pm 1,04$ мкмоль/мл суспензії еритроцитів. Нижчим у кобил було відношення 2,3-ДФГ до загального фосфору. На такому рівні показники 2,3-дифосфогліцератного шунта гліколізу були у цих тварин і в перші дві декади після вижеребки, що вказує на уповільнені процеси відновлення клітинного дихання.

Таким чином, проведені дослідження дають підстави стверджувати, що у кобил української верхової породи, незалежно від фізіологічного стану, загальноприйняті показники еритроцитопоезу: загальна кількість еритроцитів, вміст гемоглобіну, величина гематокриту та індекси „червоної” крові, як правило, змінюються, що не дає змогу повноцінно оцінити стан еритроцитопоезу на ранніх стадіях патології. Інформативним критерієм його оцінки є вміст 2,3-ДФГ в еритроцитах, оскільки найчастіше він змінюється навіть за незначної гіпоксії.

УДК 619:616.995.132-07

ГОНЧАРЕНКО В.П., канд. вет. наук;

ПОНОМАР С.І., канд. біол. наук;

АНТІПОВ А.А., канд. вет. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

ВІКОВА ДИНАМІКА ОЛУЛАНОЗУ СВИНЕЙ

Проблема олуланозу свиней надзвичайно гостра, оскільки він широко розповсюджений у господарствах та завдає значних економічних збитків, зумовлених зниженням репродуктивної здатності й молочності свиноматок, затримкою росту молодняка, втратою маси дорослими свиньми, підвищенням сприйнятливості до захворювань різної етіології та загибеллю свиней.

Дослід провели на свинях різних вікових та виробничих груп у шести неблагополучних щодо гельмінтозу господарствах. Наявність олулан в організмі тварин та рівень інтенсивності інвазії (II) визначали дослідженням біоптату з шлунка, який відбирали за допомогою ендоскопа. Біопсійними щипцями робочої частини приладу зі слизової оболонки зони фундальних залоз шлунка, з ділянок із вираженими патологічними змінами відбирали у декількох місцях по 5–7 проб біоптату. Для визначення II кількість олулан, підрахованих у 0,5 мл біоптату, множили на коефіцієнт 25,4 (виведений експериментальним шляхом).

Дослідження 1659 свиней господарств, неблагополучних з олуланозної інвазії, дозволили виявити олулан у тварин усіх вікових груп (EI – 20,61 %, II – $1218 \pm 392,34$ екз.), у тому числі у біоптатах із запалених ділянок слизової оболонки ділянки фундальних залоз шлунка, відібраних у 4-х поросят 1-місячного віку (EI – 2,33 %, II – $31,75 \pm 12,70$ екз. гельмінтів). При цьому зазначили, що поросята були від свиноматок з низькою молочною продуктивністю. Отже, можна передбачити, що сприйнятливість цих тварин до інвазування олуланами може бути пов'язана з раннім відлученням.

Результати досліджень показали, що вікова динаміка олуланозу характеризується поступовим підвищенням рівня інвазованості тварин з їх віком. У 11–12-місячних свиней рівень EI та II склав, відповідно, 37,74 % і $1619,34 \pm 438,50$ екз. гельмінтів, у свиноматок – 74,37 % і $3235,53 \pm 1314,04$, а у кнурів-плідників – 60 % і $2634,49 \pm 980,55$ гельмінтів. Така закономірність, на наш погляд, пов'язана з накопиченням олулан в організмі свиней у результаті ауто- та гетеросу-

перінвазування. Дещо нижчий ступінь зараження олуланами кнурів-плідників, ніж свиноматок, мабуть, пояснюється тим, що кнурі переважно утримуються в окремих клітках.

Отже, олуланами уражуються свині починаючи з одномісячного віку. Рівень екстенсивності та інтенсивності інвазії підвищується з віком тварин.

УДК 637.112

ДЖМІЛЬ О.М., ДЖМІЛЬ В.І., кандидати вет. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

СУЧАСНИЙ СТАН МОЛОЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ

Перехід економіки на ринкові засади показав, що головною опорою вітчизняного сільського господарства є приватний виробник. За даними Держкомстату, нині 81,5% молока виробляється у приватних господарствах, а 18,5% – сільгоспідприємствами. Такий високий рівень концентрації виробництва в приватному секторі не дозволяє належним чином вирішити одну з проблем молокопереробної галузі – забезпечення високоякісною сировиною.

За повідомленням Держкомстату, обсяги виробництва основних груп молочної продукції наступні: порівняно з 2005 роком спостерігається скорочення обсягів виробництва у більшості товарних груп;

при цьому відбулося зростання виробництва кисломолочних продуктів (на сьогодні ринок цих продуктів є одним з найперспективніших сегментів молочної галузі). Основними позиціями кисломолочної групи є кефір, йогурт та сир.

Останнім часом спостерігається стійка тенденція до збільшення питомої ваги продукції, фасованої у пластикову тару (пляшки, баночки).

Основними виробниками кисломолочних продуктів є „Галактон”, „Кремез”, „Lactalis”, „Молочна фабрика Rainford” та інші.

Заборона експорту української молочної продукції до Росії вплинула на сировинну базу. Якщо раніше оператори молочного ринку особливо не звертали увагу на показники якості сировини і заготовлювали її як у приватних, так і у колективних господарствах, то нині – великі підприємства роблять ставку на великі господарства. Експерти стверджують, що сьогодні в Україні близько 100 великих колективних підприємств можуть запропонувати сировину стабільної якості. На співпрацю з ними претендує більш ніж 300 молокозаводів (тому вирішувати проблему з сировиною доведеться саме переробникам).

Регіонально сировинна база молокопереробної галузі розвивається переважно в районах основної переробки молока – Черкаській, Чернівецькій, Львівській, Полтавській, Вінницькій, Житомирській, Чернігівській областях. Разом з тим, значна частина молока для переробки закуповується в регіонально віддалених точках, що погіршує його якісні показники під час транспортування.

Таким чином, одним з найважливіших завдань для тваринництва залишається відновлення сировинних зон по всій території країни. Щодо проблеми отримання високоякісної сировини, то змінити ситуацію може лише впровадження сучасних технологій виробництва молока, що дозволять з мінімальними витратами сил і засобів організувати висококваліфіковані робочі місця з відповідною оплатою праці.

УДК 637.564.07

ДЖМІЛЬ О.М., ДЖМІЛЬ В.І., кандидати вет. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

АНАЛІЗ РИЗИКУ КРИТИЧНИХ КОНТРОЛЬНИХ ТОЧОК ПЕРЕРОБКИ СВИНИНИ ЗА ТЕХНОЛОГІЧНИХ УМОВ ТОВ „БЕКОН” м. МИРОНІВКА

Раціональне, збалансоване харчування, споживання якісних і безпечних продуктів гарантують споживачам здоров'я, працездатність та довголіття. Безперечно, що для людини головним є безпека продуктів харчування. У світі сучасний підхід до показників безпеки харчових продуктів